

Lekker ontdekken

De schrijvers van deze twee boeken beginnen precies hetzelfde: ze deden als joch een ontdekking die een levenslange fascinatie zou opleveren.

De vader van Govert Schilling had vroeger een boek over het heelal, met veel mooie foto's en tekeningen. Eén heel mooie foto sloeg in als een bom: de planeet Saturnus (met de ringen), gezien vanaf een berglandschap van een van de manen van de planeet. 'Ik vond Saturnus de mooiste planeet van allemaal.'

Jaren later mocht Govert meedoen bij een sterrenkijkavond in zijn dorp. Toen zag hij Saturnus voor het eerst écht, door een telescoop. Inmiddels is hij een beroemde wetenschapsjournalist die hele radioprogramma's volpraat over de ruimte. Hij weet inmiddels 'dat er van die mooie tekening in het boek van mijn vader helemaal niets klopte', maar het is al te laat: hij zit voor de rest van zijn leven aan het heelal vast.

De kleine Herman Zevenberg zag midden op een grote Drentse zandvlakte ineens een stukje vuursteen met daarop een klein bolletje met puntjes. Een wandelaar vertelde hem dat het een heel oude fossiele stekel van een zee-egel was. 'Fossielen zoeken heeft me daarna nooit meer losgelaten', schrijft Zevenberg, inmiddels volleerd geoloog.

Zevenberg schreef een boek over fossielen, en hij hoopt dat het gelezen wordt door kinderen zoals hij was: dat ze een fossiel vinden en er voor de rest van hun leven aan verslingerd raken. Schilling schreef een boek over de ontdekking van planeten, en hoopt dat het gelezen wordt door kinderen die op hun eerstvolgende verjaardag een telescoopje vragen en de rest van hun leven met hun hoofd boven de dampkring lopen.

Jongetjes

Wat zou voor een kind uit de doelgroep het beste werken? Schilling kiest de populariserende route. Het raketje op de voorpagina komt uit de fabriek van Ola, achter het raam van het raketje bij het voorwoord is duidelijk de bebrilde kop van de auteur te zien. Zevenberg kiest voor een presentatie die nauwelijks afwijkt van de met tekeningen geïllustreerde encyclopedieën die je kent van vroeger. Het serieuze werk dus.

Bladzijde uit 'De ontdekking van de planeten'

De schrijfstijl van beide heren is voortreffelijk. Helder, toegankelijk, toegesneden op jonge lezers en met humor. Het blijft natuurlijk een hele partij tekst (voor de gemiddelde volwassene zal er nog een schat aan nieuws in staan), maar de schrijvers hebben er alles aan gedaan om hun lezers tegemoet te komen.

De vraag die een beetje blijft hangen is deze: mikken deze boeken nou op jongetjes? Niet expliciet, niet aanwijsbaar, het boek van Schilling beeldt welbewust net zo veel meisjes als jongetjes af bij de tekst. Zou het werken? Over dertig, veertig jaar verschijnt er waarschijnlijk een boek over de planeten, waarin de auteur vertelt dat hij in 2011 een boekje kreeg over de planeten, op de eerstvolgende verjaardag een telescoop vroeg en later heelaldeskundige werd, en toen ontdekte dat het boekje uit 2011 wel de nodige foutjes bevatte. Die auteur, gok ik, zal een jongetje zijn. ■

De fossielen ontdekking

HERMAN ZEVENBERG (ILLUSTRATIES ANNIE MEUSSEN).
UITG. PLOEGSMA, AMSTERDAM 2011; 116 BLZ., € 17,95

De ontdekking van de planeten

GOVERT SCHILLING. UITG. MOON, AMSTERDAM 2011; 96
BLZ., € 15,95